

ТЕОРІЯ ВИХОВАННЯ

УДК [37.017.:159.923]:811.161.2'38

AXIOLOGICAL DIMENSION OF CIVIC MEDIA TEXTS IN THE EDUCATION OF A HOLISTIC PERSONALITY

АКСІОЛОГІЧНИЙ ВИМІР МЕДІАТЕКСТІВ ГРОМАДЯНСЬКОГО ЗМІСТУ У ВИХОВАННІ ЦІЛІСНОЇ ОСОБИСТОСТІ

Tetiana Mishenina

доктор педагогічних наук, професор,

E-mail: t.mishenina@gmail.com

ORCID 0000-0002-5992-4035

Криворізький державний

педагогічний університет

Tetiana Mishenina

D.Sc. in Pedagogy, Professor,

E-mail: t.mishenina@gmail.com

ORCID 0000-0002-5992-4035

Kryvyi Rih State

Pedagogical University

Ksenia Kachaylo

кандидат філологічних наук,

доцент

E-mail: k.a.kachaylo@gmail.com

ORCID 0000-0002-5170-5866

Криворізький державний

педагогічний університет

Ksenia Kachaylo

Ph.D. in Philological Sciences,

Associate Professor

E-mail: k.a.kachaylo@gmail.com

ORCID 0000-0002-5170-5866

Kryvyi Rih State

Pedagogical University

ABSTRACT

The publication is devoted to the disclosure of axiological descriptors of media texts in comparison with artistic ones as works of art; development of media text content of civic content using artistic images (linguistic-literary, musical-artistic, pictorial, artistic-cinematographic) for the transmission of emotional-cognitive experience in the reproduction of concepts of civic values at the verbal level.

Media text is a small genre, accordingly, the content involves the use of information compression techniques, which is achieved by selecting precedent (recognizable) images that have historical and cultural significance. Given the fact that writing reproduces in aesthetic parameters the standard of judgment, perception of a positive image-personality as a role model and a strategy for the development of relevant qualities.

Values play a decisive role in the education of the integrity of the individual, therefore attention is paid to the awareness of concepts in the aspect of patriotic education. In the media text, the intermedia recoding of the literary work takes place through the use of folklore basis, updating of historical and cultural information, appeal to historical events. Significant for the further development of the culture of the nation, state building.

The work of Oleksandr Dovzhenko was taken as the basis for the selection of the content of media texts of a civic orientation (the film "Ukraine on fire", the short stories "On the barbed wire", "The renegade"), the artistic images of the patriot and the renegade (traitor) are contrasted.

The educational potential of cinematographic artistic images is considered on the example of screen adaptations of historical works, as well as modern feature films based on real events “Callsign “Banderas”, “Cyborgs”.

The polycoded nature of a child's interpretation of civic texts is analyzed (on the example of Anatoly Bazylevich's pictorial mythologizing "Aeneid", Ivan Kotlyarevskiy).

The development of musical and folklore artistic images is traced (on the example of the folk song “Hey, the duck is floating...”). An analysis of allusive uses in the speeches of public figures and leaders was carried out.

A comment was provided on the recommendation for the use of civic content for education seekers

Key words: *media text, artistic text, axiological parameters of media text, civic content, integrity of personality, personality education, education seekers.*

Актуальність теми. Сучасний медіапростір є багатовимірним за тематичною трансляцією, з одного боку, вимагає вироблення низки дескрипторів, які визначали параметри подання в умовах полікодовості тексту задля її осмислення, засвоєння й подальшої інтеріоризації, а також задля попередження ризику впливу маніпуляцій, похибок в інтерпретації. Моделювання медіатексту громадянського спрямування апелює до прецедентних образів (шлях персоналій, які стають зразком для наслідування); творів мистецтв, оскільки твір мистецтва визначає естетичні параметри сприйняття реальності, визначає стандарт розмірковувань; аудіовізуальних образів; апеляцію до історико-культурних надбань. Розроблення інтегративного супроводу в моделюванні медіатекстів громадянського змісту сприятиме формуванню цілісної особистості.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання медіаосвіти, шляхів трансляції тематичної інформації для різних категорій здобувачів стала предметом розгляду О. Волошенюк, В. Іванова, Г. Почепцова, В. Різуна, Л. Шевченко. Особливості структури медіатексту, шляхи компресії інформації, закономірності поєднання різних форматів оприявлення контенту висвітлили в розвідках Д. Дзюба, Т. Монахова, Б. Потятиник, М. Яцимірська. Зверталися до розвідок, у яких порушено питання патріотичного виховання (О. Гевко, О. Киричук, В. Сухомлинський, Б. Ступарик).

У публікації здійснено спробу розкрити на прикладі моделювання медіатекстів громадянського спрямування шляхом добору текстового, аудіовізуального супроводу. Апелювали до розвідок, які стосуються питання цілісності особистості (І. Бех, А. Богущ, Л. Божович, М. Марусинець); послуговувалися мовностилістичним аналізом фрагментів текстів вітчизняного письменства, виступів і звернень.

Формулювання цілей (мета) статті, постановка завдання: розкрити на прикладі контенту медіатекстів громадянського спрямування аксіологічні параметри, розкрити їх роль у вихованні цілісної особистості.

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів. Сучасний медіатекст як продукт комунікації транслює інформацію на вербальному рівні, може мати аудіо- та відеосупровід, мультимедійний план. Оскільки медіатекст містить інформацію, яка у процесі комунікації здійснює масовокомунікаційний вплив, а також відповідно до мети містить переконання або спонування до тієї чи тієї дії, сприяє формуванню

ціннісних орієнтацій або, навпаки, призводить до розхитування цілісної структури особистості, яка полягає у сформованості цінностей, їх інтеріоризації й вияву активної позиції в соціумі.

Розглянемо основні критерії добору текстового фрагменту, а також архітектоніку аудіовізуального й мультимодального супроводу.

Зважаючи на те, що за обсягом медіатекст становить малий жанр, містить ущільнену інформацію, відповідно, смисли, закладені в ньому, або подаються як інтертекстуальні (узяті з творів мистецтва, як-от: статичних (графіка, художня фотографія, прикладне мистецтво, дизайн), динамічних (мистецтво пантоніми та хореографії, комп'ютерна графіка, аудіальні мистецтва, мовні мистецтва, синтетичні) мистецтв).

Реалізація пізнавальної й емотивної функцій у змісті комунікації сприяє виробленню соціального (адаптація до усталених норм у суспільстві) й емоційного інтелекту (здатність здійснити герменевтику твору, художнього образу, інтеріоризувати і в подальшому використовувати набутий досвід опрацювання емоційної інформації у мисленні, фаховій діяльності) [1, с. 156]. Взаємозв'язок соціального й емоційного інтелекту полягає в тому, що вони інтенсифікують не когнітивні здібності, сприяють соціальній взаємодії. Відповідно, добір дидактичного ресурсу має апелювати, з одного боку, до художніх образів, які мають мистецьку вартість, з іншого, які мають морально-етичне спонукання, визначають напрям розвитку шляхом емоційно-чуттєвого й раціонально-інтелектуального поєднання. Оскільки мовою мистецтва слугує художній образ, тому в доборі таких образів залежно від знакового матеріалу методично виправданим буде інтегративний ряд.

Прикладом можуть слугувати художні образи, які втілюють громадянські цінності (громадянський – патріотичний). Герменевтика громадянських цінностей апелює до понять *Батьківщина, держава, громадянин, патріот, право / обов'язок, громадянський обов'язок, національна культура, історія держави, національна пам'ять, громадянське виховання, толерантність у міжкультурній комунікації*. Художніми образами-персоналіями можуть слугувати очільники визвольної боротьби (образ козака, втілений у різних видах мистецтв; образи гетьманів; образ сучасного військового), учасники громадських організацій («Сокіл», «Пласт» початку ХХ ст.). Простежуючи розвиток поняття *патріот* (Той, хто любить свою батьківщину, відданий своєму народові, готовий для них на жертви й подвиги [2, Т. 6., с. 97]), виокремлюємо конотацію, яка стягує до спільного знаменника наведені кореляти, – героїзм і звитяжність як вияв патріотизму. Аудіовізуальний супровід рекомендовано подати через фрагменти екранізації художніх історичних творів (наприклад, «Гайдамаки» Т. Шевченка, екранізація 1929; 1931 рр., режисер І. Кавалерідзе, «Вогнем і мечем» (пол. *Ogniem i mieczem*) історичний роман Г. Сенкевича 1882–1884 років; переклади українською мовою В. Косаря, 1918; Є. Литвиненка, 2006; В. Бойка, 2006–2007 рр.; екранізація 1999 р.; режисер Єжи Гоффман).

Кінематограф відтворює образи воїнів, які захищають землю, є свідомими патріотами, здатні на подвиг (кіноповість «Україна в огні» Олександра Довженка). Доречно окремо зупинитися на фрагментах із твору, які зацентровують на виявленні розглядуваних понять, характеризують діяльність громадянина. Творчість Олександра Довженка апелює до національної

самосвідомості, історичної пам'яті, у сюжетній архітектоніці характерним є протиставлення дій патріота і відступника (оповідання «На колючому дроті», «Відступник»), тому виховний вплив буде максимальним у перегляді і прослуховуванні розмірковувань персонажів наприклад, начальника служби порядку Максим Заброди; синів Купріяна Хуторного.

Оцінною характеристикою є узагальнення автора про відступників: *«У грізну велику годину життя свого народу не вистачило у них ні розуму, ні великості душі»* [3, с. 24]. У наведеному фрагменті підкреслено важливість визначати часи, коли держава і народ потребують виконання громадянського обов'язку; письменник через історико-культурний огляд доводить сакральність почуття громадянськості.

Уважне спостереження над протиставним змалюванням образів патріотів і відступників формує громадянські цінності, за прикладом персоналії вибудовує власну стратегію патріотичної діяльності, інтеріоризує громадянські цінності. Відступництво карає «гнівна Вітчизна», зречення власного коріння призводить до забуття. Оцінні характеристики Відступника як образу зрадника дозволяють сформулювати емоційно-когнітивний образ: *Іуда, нікчемна душа, мізерна душа, жорсткий і безвольний, бандит, запроданець, зрадник Батьківщини, перевертень, зрадник, апостат, ренегат.*

Мовностилістичний аналіз фрагменту із творчості письменника дозволяє актуалізувати взаємозв'язок історичних часів, а також простежити розвиток аналізованого поняття, як приклад, наводимо початок оповідання «Відступник»: *«Є в житті кожного народу часи, коли нікому ніщо не прощається, коли всяке добро або зло, зроблене людиною, падає на незримі чаши найтонших терезів історії. Це важкі часи випробувань, коли народу загрожують розорення, рабство і смерть. І щасливий той, хто, винісши народне горе, і попрацювавши немало, і немало проливши крові на полях битв, може потім уже сказати собі і світу, що в найстрашнішу годину не було у нього зерна неправди за душею...»* (Олександр Довженко, «Відступник») [4, с. 65]. У наведеному фрагменті також натрапляємо на алюзію до сакральних стягнень, зокрема Відступник подано як Іуда за мотивом (заради спасіння «свого нікчемного життя» і діяльністю); велика година; найстрашніша година; важкі часи випробувань – такі поєднання підкреслюють значущість у виявленні народної єдності і звитяги у протистоянні з ворогом. Оповідь розкриває панораму, коли відкривається сутність кожного, хто опиняється перед вибором, якість чесного борця за правду подано також у стильовій обробці конфесійного викладу. Як висновок, образ патріота і відступника подається в національно-історичному вимірі, подається оцінка дій і покарання відступництва як смертний гріх, тому відступник підлягає прокляттю і має гнити в землі.

Емоційно глибокі образи військового Незалежної України відтворено в художніх фільмах на основі реальних подій «Позивний «Бандерас», С. Дзюба, А. Кірсанов 2018 р., режисер З. Буадзе, 2018 р.; «Кіборги», режисер А. Сеїтаблаєв, 2017 р. Предметом кінокритики можуть бути запропоновані такі теми, винесені на обговорення: художній образ в українському кіно; логіка поєднання символів залежно від сюжетної лінії; архітектоніка образів військового / кіборга і ворога; мовленнєвий дискурс кінофільму як засіб досягнення ефекту панорамності і єдності громадян.

На прикладі фрагменту із фільму «Кіборг» простежуємо дескриптори громадянської позиції (повага до національних інтересів, справедливість), патріотизму через прецедентний текст Тараса Шевченка «Садок вишневий коло хати» (персоналія як взірць патріотичної діяльності); прецедентний текст Володимира Сосюри «Любіть Україну...». Отже, на фоні полілогу спостерігаємо накладання фону: актуалізація історичної пам'яті українського народу, спонукання до осмислення власної історії, її сакральності; вияв любові до землі: – *Чому ти тут? – питає командор Август кожного свого солдата. / – Тому що терпіти не можу несправедливості. / – Бо мого однокласника вбили. / – Бо люблю Україну. / – Чому ти її любиш? Вам подобаються наші дороги? (сміх) / – Садок вишневий і все... Я люблю природу* [5, с. 10-11].

Зважаємо також на інтертекстуальні фольклорні образи, які стали загальнонаціональним символом, є алюзією до конкретної історичної події, яка стала сакральною в пам'яті народу. Прикладом може слугувати музично-поетичний символ *качати* народної пісні «Гей, пливе кача...», який став сакральним символом пам'яті про героїчно загиблого захисника Вітчизни, виконуючи громадянський обов'язок (у 2014 році гурт «Пікардійська Терція» виконав пісню під час прощання з Героями Небесної Сотні). Зміст медіатексту рекомендовано подавати з оприявленням історичних хронік, аудіальним супроводом задля осмислення через інтонаційний малюнок і вокально-мовне виконання твору історичної події, з одного боку, переживання втрати народом синів, – з іншого.

Із викладеного висновуємо, що трансляція тематичної інформації, яка б сприяла формуванню цілісної особистості, має ґрунтуватися на упізнаваних художніх образах, які через естетичні й емоційно-когнітивні координати визначають стандарт правильного судження, яке є результатом узагальнення, містить емотивні сегменти на рівні менталітету й історичної пам'яті, відтворюють досвід людства в пізнання світу на прикладі того чи того поняття.

Окремо зауважимо, що упізнаваність художніх образів, як прецедентних, як наприклад, прецедентних імен і подій перебуває в тісному взаємозв'язку з такими поняттями, як стереотип і наратив. Якщо стереотип апелює до усталеної позиції щодо того чи того поняття, відтворює символ чи образ за калітативними координатами, то наратив визначається актуальністю інформації, яка виноситься як провідна або така, що претендує на істинність, визначення стандарту в поведінці, сприйнятті реальності. Відповідно, у моделюванні медіатекстів слід зважати на активний фонд інформації, обов'язковість здійснення критичного аналізу, що дозволить вибудувати фактологічно достеменну й інтерпретаційно виважену архітектоніку образу, події тощо. Доречним буде звернення до історичних подій і їх критична оцінка, вироблення історичного наративу сприяє не лише виробленню об'єктивного погляду на історію нації, але також розуміння розвитку розглядуваних понять через осмислення процесу державотворення й розвою національної культури. Прикладом може слугувати фрагмент виступу Ліни Костенко в Джорджтаунському університеті (Вашингтон, травень 1990 р.) «Якщо самі ще не осмислили, то чого хочемо від світу?»: «...*На саркофазі Яна-Казимира в Парижі – фрагменти Берестецької битви, такі шляхетні крилаті гусари і якісь темні варвари – вся ж справа у художньому осмисленні подій. Як мистецтво подасть образ свого народу, його ментальність – так світ і*

сприйме. Ми дозволили розкрутитися цій інерції. Які духовні скарби надав сьогоднішній день літератури? Навіть самі ще не осмислили, чого ж ми хочемо від світу? [7, с. 287-289]. Громадянська спрямованість особистості полягає не лише в знанні історії, але також усвідомленні причетності себе до неї, відчуття належності до духовних надбань народу, уміння інтерпретувати історико-культурний образ у творі мистецтва.

Повага до національних інтересів у міжкультурній комунікації сприяє вияву толерантності. Прикладом можуть слугувати фрагменти звернень громадських діячів, очільників до народу. Історико-культурні стягнення сприяють усвідомленню єдності, необхідності взаємодопомоги, наприклад, у промові Президента України Володимира Зеленського в Кнесеті 20 березня 2022 року наголошено на «важких часах випробувань» українського і єврейського народів через альянсу до подій 1920 року *<24 лютого 1920 року заснована Націонал-соціалістична робітничка партія Німеччини – НСДАП. Партія, яка забрала мільйони життів, знищила цілі країни, намагалася вбити народи. Через 102 роки, так само 24 лютого, був відданий злочинний наказ про початок повномасштабного вторгнення російських військ в Україну>*; актуалізацію сакральних цінностей *<Народе Ізраїлю! Ти бачив, як російські ракети вдарили по Києву, по Бабиному Яру. Ти знаєш, що це за земля. Там поховані понад сто тисяч жертв Голокосту. Там давні київські кладовища. Там єврейське кладовище. Туди вдарили російські ракети>*.

У моделюванні медіатекстів функціональним також є малюнковий образ, через який сприймається емоційно-когнітивний зміст. Такі образи органічно сприймають здобувачів усіх ланок освіти, оскільки наочне відтворення уможливорює емоційне сприймання й подальшого осмислення розмірковувань щодо його якостей, моделей поведінки задля подальшого наслідування. Прикладом може слугувати малюнок інтерпретація вітчизняним графіком Анатолієм Базилевичем поеми Івана Котляревського «Енеїда» (1968; 1994 рр.), де міфологізацію художніх образів козаків сприймаємо через прийоми традиційного українського живопису (досягнення ефекту ступарності фігур, через поєднання ілюстрації й малюнка та їх протистояння передавання емоцій, досягнення ефекту лету, діяльності, сили). Через 130 малюнків-перспектив формується образ козака, через мовний супровід транслюється культурний код нації.

Висновки та перспективи подальших розвідок у даному напрямку. У моделюванні медіатекстів громадянського змісту рекомендовано поєднувати текстовий й аудіо- / аудіовізуальний образи, оскільки медіатекст становить малий жанр, відповідно тематична інформація подається через компресію. Добір художніх образів має відповідати параметрам: бути упізнаваним (перцентентим), апелювати до емоційного відгуку, мати виразну національну позначеність, бути спонукальним до усвідомлення значущості активної громадянської позиції.

Перспективами подальших розвідок є розроблення медіатекстів мистецького змісту для здобувачів загальної середньої освіти.

ДЖЕРЕЛА І ЛІТЕРАТУРА

Ракітянська Л. М. (2019) Емоційний інтелект – освітня новація XXI століття. *Передові освітні практики: Україна, Європа, Світ* : зб. тез Міжнар.

наук.-прак. конф. 16–17 листопада 2019 р. м. Київ. Національна академія педагогічних наук України. Київ : Педагогічна думка, 2019. С. 155–160.

Словник української мови : в 11 томах. URL: <http://sum.in.ua/s/patriot>

Довженко О. П. Україна в огні. Кіноповість. Щоденник / упоряд. і автор передм. О. М. Підсуха; ред. Я. В. Гончарук. Київ: Рад. письм., 1990. 416 с.

Довженко О.П. Зачарована Десна. Оповідання. Щоденник (1941–1956) / упоряд. Ю. Солнцева. Київ : Дніпро, 1984. Т.2. 503 с.

Підкуймуха Л.М. Мовнолістичні особливості фільму «Кіборги» А. Сеїтаблаєва: Стаття. *Електронний архів Національного університету «Києво-Могилянська академія»*. Київ. 2019. С. 9–16.

Мацько Л. І., Мацько О. М. Риторика : навч. посіб. Київ : Вища школа, 2003. 311 с.

Довженко О.П. Зачарована Десна. Оповідання. Щоденник (1941–1956) / упоряд. Ю. Солнцева. Київ : Дніпро, 1984. Т.2. 503 с.

Інтертекстуальність та інтермедіальність: в просторі української мови, літератури та культури : монографія ; гол. ред. Алла Архангельська / А. Загнітко, Г. Сюта, С. Єрмоленко та ін. Olomouc : Univerzita Palackeho, 2018. 307 с.

REFERENCES

Rakityanska, L. M. (2019) Emotsiynyy intelekt – osvityna novatsiya XXI stolittya [Emotional intelligence – an educational innovation of the 21st century]. *Peredovi osvityni praktyky: Ukrayina, Yevropa, Svit* : zb. tez Mizhnar. nauk.-prak. konf. 16–17 lystopada 2019 r. m. Kyuyiv. Natsionalna akademiya pedahohichnykh nauk Ukrayiny. Kyuyiv : Pedahohichna dumka, 2019. S. 155–160. [in Ukrainian].

Slovyk ukrayinskoyi movy : v 11 tomakh [Dictionary of the Ukrainian language]. URL: <http://sum.in.ua/s/patriot>. [in Ukrainian].

Dovzhenko O. P. (1990) Ukrayina v ohni [Ukraine is on fire.]. *Kinopovist. Shchodennyk* [Cinematography. Diary] / uporyad. i avtor peredm. O. M. Pidsukha; red. Ya V. Honcharuk. Kyuyiv : Rad. pysm, 1990. 416 s. [in Ukrainian].

Dovzhenko O. P. (1984) Zacharovana Desna. Opovidannya. Shchodennyk (1941–1956)[Enchanted Desna. Story. Diary (1941–1956)] / uporyad. Yu. Solntseva [edited by Yu. Solntseva]. Kyuyiv : Dnipro, 1984. T. 2. 503 s. [in Ukrainian].

Pidkuymukha L. M. (2019) Movnolistychni osoblyvosti filmu «Kiborhy» A. Seitablayeva [Linguistic features of the film “Cyborgs” by A. Seitablayev]: Stattyа. *Elektronnyy arkhiv Natsionalnoho universytetu «Kyievo-Mohylyanska akademiya»* [Article. Electronic archive of the National University “Kyiv-Mohyla Academy”]. Kyuyiv. 2019. С. 9–16. [in Ukrainian].

Matsko L. I., Matsko O. M. (2003) Rytoryka [Rhetoric] : navch. posib. [teaching. manual]. Kyuyiv : Vyshcha shkola, 2003. 311 s. [in Ukrainian].

Dovzhenko O. P. (1984) Zacharovana Desna. Opovidannya. Shchodennyk (1941–1956)[Enchanted Desna. Story. Diary (1941–1956)] / uporyad. Yu. Solntseva [edited by Yu. Solntseva]. Kyuyiv : Dnipro, 1984. T. 2. 503 s. [in Ukrainian].

Intertekstualnist ta intermedialnist : v prostori ukrayinskoyi movy, literatury ta kultury (2018) [Intertextuality and intermediality: in the space of Ukrainian language, literature and culture] : monohrafiya [monograph] ; hol. red. Alla Arkhanhelska / A. Zahnitko, H. Syuta, S. Yermolenko ta in. Olomouc : Univerzita Palackeho, 2018. 307 s. [in Ukrainian].

АНОТАЦІЯ

Публікація присвячена розкриттю аксіологічних дескрипторів медіатекстів у порівнянні з художніми як творами мистецтва; розробленню контенту медіатексту громадянського змісту із використанням художніх образів (мовно-літературних, музично-художніх, малюнкових, художньо-кінематографічних) задля трансляції емоційно-когнітивного досвіду у відтворенні на вербальному рівні понять про громадянські цінності.

Медіатекст є малим жанром, відповідно зміст передбачає застосування прийомів компресії інформації, що досягається шляхом добору прецедентних (упізнаваних) образів, які мають історико-культурну значущість. З огляду на те, що письменство відтворює в естетичних параметрах стандарт судження, сприймання позитивного образу-персоналії як зразок для наслідування і стратегію вироблення відповідних якостей.

У вихованні цілісності особистості визначальну роль відіграють цінності, тому звернено увагу на усвідомлення понять в аспекті патріотичного виховання. У медіатексті відбувається інтермедійне перекодування літературного твору через використання фольклорної основи, актуалізації історико-культурної інформації, апеляцію до історичних подій. Значущих для подальшого розвитку культури нації, державотворення.

За основу в доборі контенту медіатекстів громадянського спрямування узято творчість Олександра Довженка (кіноповість «Україна в огні», оповідання «На колючому дроті», «Відступник»), провадиться протиставлення художніх образів патріота і відступника (зрадника).

Розглянуто виховний потенціал кінематографічних художніх образів на прикладі екранізації історичних творів, а також сучасних художніх фільмів, заснованих на реальних подіях «Позивний «Бандерас», «Кіборги».

Проаналізовано полікодовість малюкової інтерпретації текстів громадянського спрямування (на прикладі малюкової міфологізації Анатолія Базилевича «Енеїда», Іван Котляревський).

Простежено розвиток музично-фольклорних художніх образів (на прикладі народної пісні «Гей, пливе кача...»).

Здійснено аналіз алюзійних застосувань у виступах громадських діячів та очільників.

Надано коментар щодо рекомендації використання контенту громадянського спрямування для здобувачів освіти.

Ключові слова: *медіатекст, художній текст, аксіологічні параметри медіатексту, контент громадянського спрямування, цілісність особистості, виховання особистості, здобувачі освіти.*